

PODALJŠANO ZAPOSLOVANJE IN ODLOŽENO UPOKOJEVANJE DELAVNICA – PLAN DELA

Ljubljana, 18. november 2015

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

The Active and Healthy Ageing
in Slovenia has received funding
from the European Union.

PROGRAM DELAVNICE

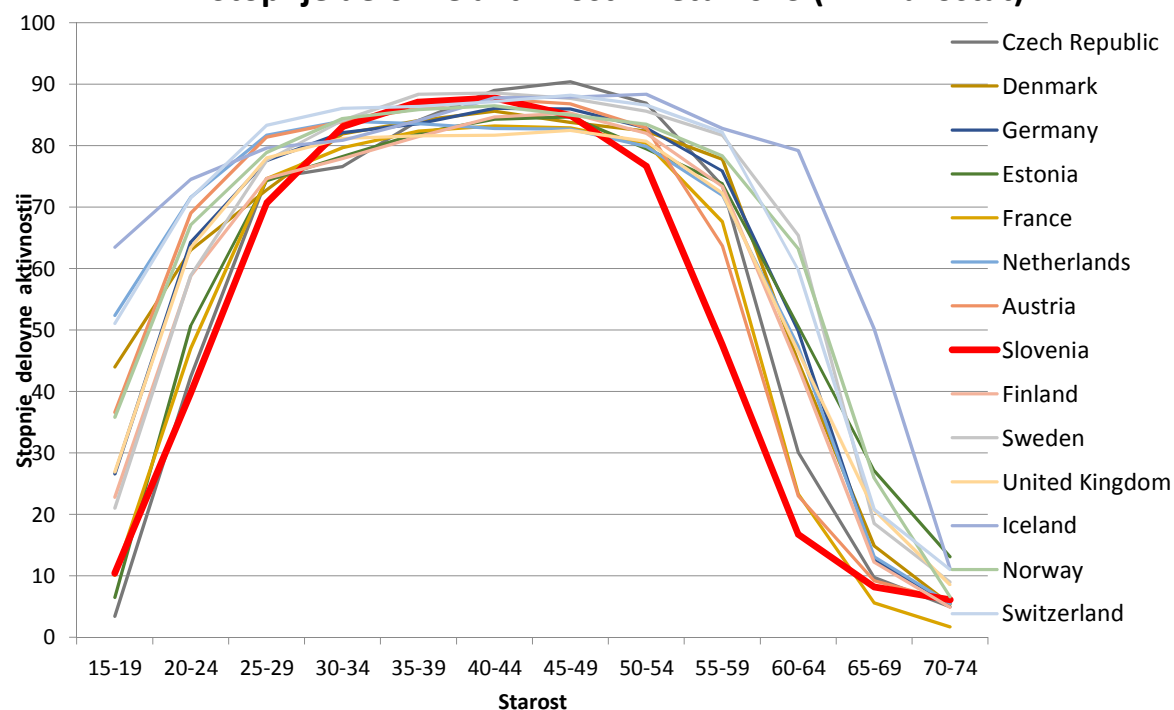
1. Uvod
2. Predstavitev predlogov ukrepov
3. Razprava o predloženih ukrepih:
  - ustreznost,
  - pomembnost,
  - časovni okvir,
  - finančni okvir,
  - Izvedba.
4. Zaključki

PODALJŠANO ZAPOSLOVANJE IN ODLOŽENO UPKOJEVANJE

ODGOVOR:

1. Podaljšano zaposlovanje (v nadaljevanju).
2. Odloženo upokojevanje. Možni ukrepi za zmanjšanje razkoraka med izdatki in prihodki:
  - Povišanje starosti ob upokojitvi in daljše ostajanje v zaposlenosti.
  - Zvišanje prispevkov.
  - Zniževanje višine pokojnin (kombinacija s shemami dodatnega naložbenega varčevanja).
  - Kombinacija zgornjih ukrepov.

Stopnje delovne aktivnosti v letu 2013 (vir: Eurostat)

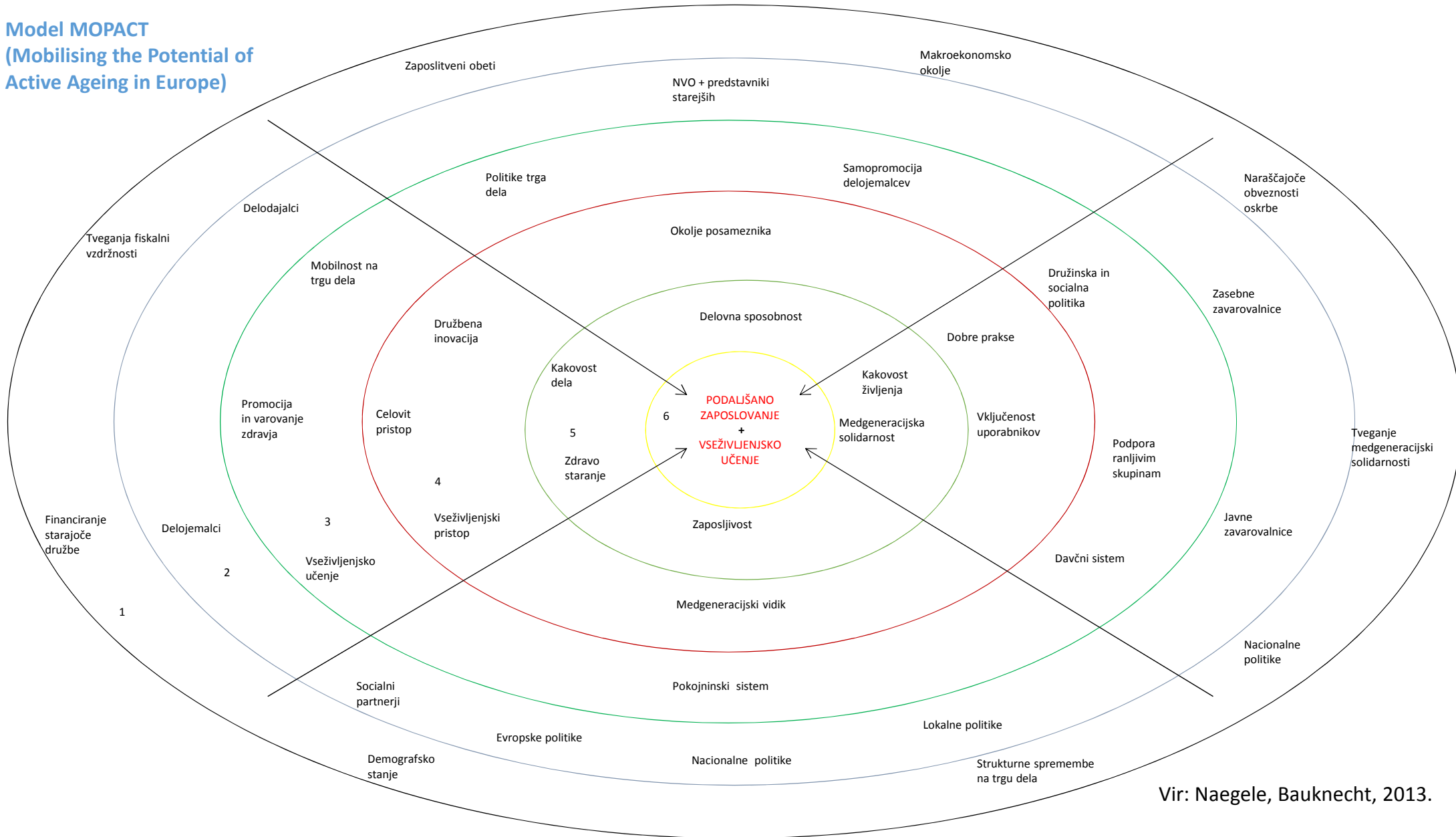

VPRAŠANJA

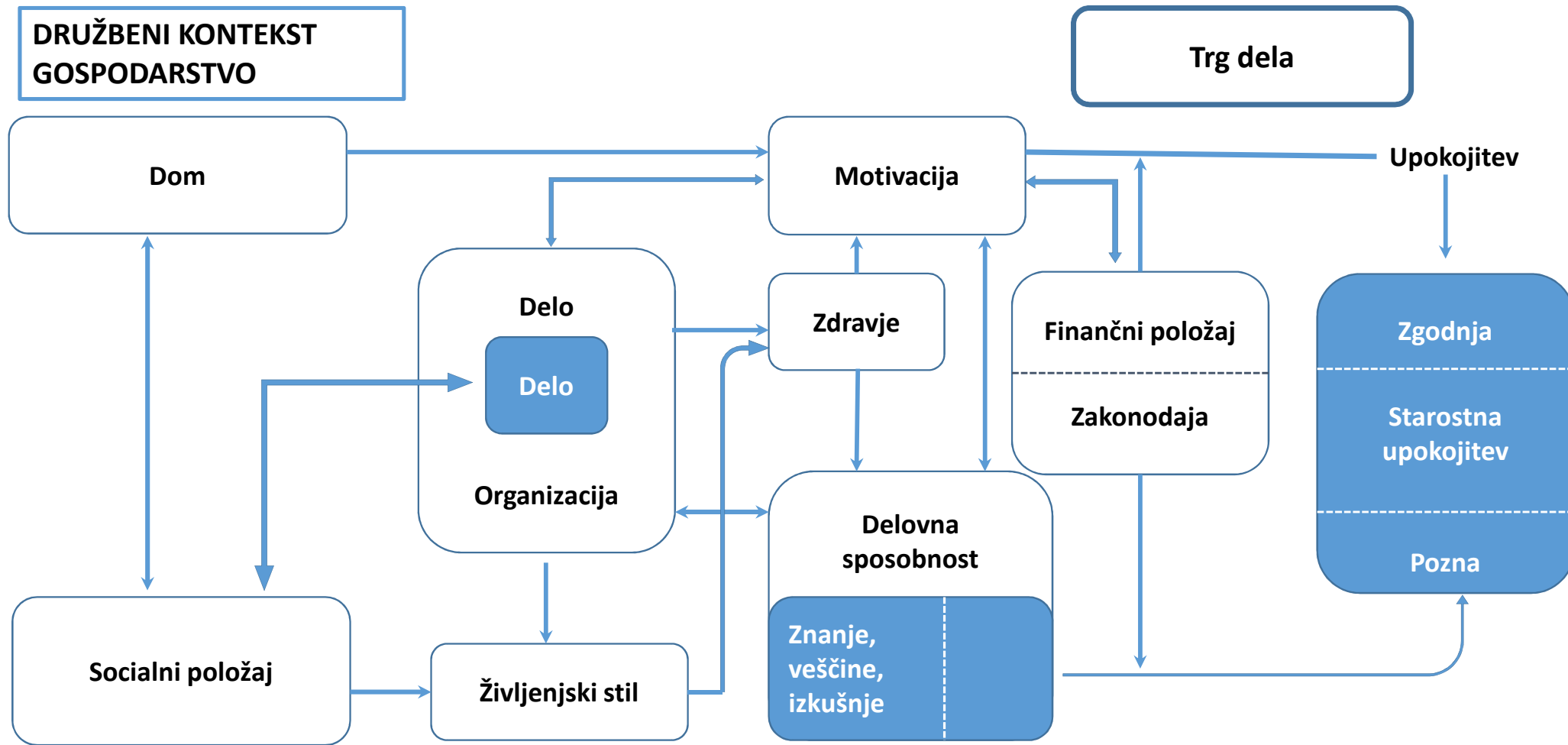
- Kateri „izbrani“ ukrepi so potrebni v Sloveniji: vsebina, ciljna skupina, sinergija z ostalimi ukrepi?
- Ali je možno narediti prioriteto med ukrepi?
- Kako povezati podaljšano zaposlovanje (ukrepi trga dela) in odloženega upokojevanja (pokojninski sistem)?
- Kje je potrebna intervencija države, kaj pa prepustiti delodajalcem oziroma delojemalcem?
- Kakšen naj bo pristop na lokalni/regionalni ravni?
- Katera druga področja se najbolj dotikajo politike trga dela (večsektorski pristop)?

Model MOPACT
(Mobilising the Potential of
Active Ageing in Europe)

Vir: Naegele, Bauknecht, 2013.

»lidA« koncept dela, starosti in zaposlitve

Hasselhorn, Apt et al., 2015

CILJI

STRATEŠKA CILJA:

Zvišanje stopnje delovne aktivnosti med prebivalci, starimi 55-64 let

Javno-finančna vzdržnost pokojninskega sistema in primerne pokojnine

Izboljšanje zaposljivosti starejših

Vključitev starejših v zaposlitev

Krepitev medgeneracijskega sodelovanja in usklajevanje poklicnega/zasebnega življenja

Informiranost prebivalstva, vzpostavitev rednega dialoga, priprava strokovnih podlag trg (dela, pokojninski sistem)

SPECIFIČNI CILJ 1: IZBOLJŠANJE ZAPOSLEJIVOSTI STAREJŠIH

- Programi vseživljenjskega učenja, usposabljanja in izobraževanja starejših (zaposleni, brezposelni), razvoja veščin: izobraževanje odraslih (neformalno/formalno), usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela (institucionalno/na delovnem mestu).
- Ukrepi za spreminjanje odnosa delodajalcev ter širše javnosti do starejših oseb: promocija zaposlovanja starejših, informiranje o pomenu aktivnega in zdravega staranja, projekti socialnih partnerjev, nagrada/certifikat.
- Spodbujanje programov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, vključno s programi promocije zdravja na delovnem mestu, za vse generacije na ravni podjetij/organizacij.
- Spodbujanje celovitega upravljanja s starostjo («age management») v organizacijah (zasebne/javne).
- Zaposlitveni projekti na regionalni ravni.

SPECIFIČNI CILJ 2: VKLJUČITEV STAREJŠIH V ZAPOSLOVANJE

- Spodbude delodajalcem za zaposlovanje in podaljšano zaposlovanje starejših delavcev (oprostitvev plačila prispevkov za starejše delavce, subvencije).
- Javna dela.
- Spodbujanje socialnega podjetništva in samozaposlovanja.
- Aktivnejša vloga Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (individualni pristop, sodelovanje z delodajalci, intenzivnejše delo z delavci v odpovednem roku, okrepitev mobilnih enot na terenu, sodelovanje z delodajalci pri usposabljanju in zaposlovanju).

SPECIFIČNI CILJ 3: KREPITEV MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA IN USKLAJEVANJE POKLICNEGA/ZASEBNEGA ŽIVLJENJA

- Medgeneracijsko sodelovanje: mentorske sheme, krožno zaposlovanje oz. nadomeščanje na delovnem mestu («job rotation»), delitev delovnega mesta («job sharing»).
- Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja starejših zaposlenih: pravice na podlagi delovne zakonodaje in drugih aktov na področju trga dela (npr. kolektivne pogodbe) ter dodatni ukrepi, ki jih prostovoljno uvedejo delodajalci.
- Organizacija delovnega časa po meri starejših.

SPECIFIČNI CILJ 4: INFORMIRANOST PREBIVALSTVA, VZPOSTAVITEV REDNEGA DIALOGA, PRIPRAVA STROKOVNIH PODLAG TRG (DELA, POKOJNINSKI SISTEM)

- Vzpostavitev rednega dialoga med deležniki.
- Vzpostavitev sistema stalnega informiranja slovenske družbe.
- Priprava ustreznih strokovnih podlag.

PRIORITETE IN PRISTOP

- Aktivno staranje ne pomeni le upravljanje s starejšimi (nad 54 let), temveč medgeneracijsko sodelovanje.
- Prioritetni ukrepi.
- Pri uvedbi novih ukrepov bi bilo potrebno uporabiti pilotni pristop, kjer bi ob zaključku pilotnih projektov z kvalitativnim in kvantitativnim vrednotenjem ocenili ustreznost, uspešnost in učinkovitost predlaganih ukrepov.

PRIORITETE - 1

- Ukrepi za spreminjanje odnosa delodajalcev ter široke javnosti do starejših oseb (promocija zaposlovanja starejših) in o pomenu aktivnega in zdravega staranja.
- Spodbujanje programov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, vključno s programi promocije zdravja na delovnem mestu, za vse generacije na ravni podjetij /organizacij.
- Usposabljanje in izobraževanje starejših (na delovnem mestu, neformalno/formalno): splošno izobraževanje odraslih, dvig izobrazbenih ravni, usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela.
- Spodbude delodajalcem za zaposlovanje in podaljšano zaposlovanje starejših delavcev.

PRIORITETE - 2

- Medgeneracijsko sodelovanje.
- Pilotni pristopi k celovitemu upravljanju s starostjo («*age managment*») v organizacijah (zasebne/javne).
- Pilotni pristopi k zaposlitvenim projektom na regionalni ravni.
- Vzpostavitev rednega dialoga med deležniki.
- Vzpostavitev sistema stalnega informiranja slovenske družbe.
- Priprava ustreznih strokovnih podlag.

ČASOVNI OKVIR - PREDLOG

A (2016-2017)	B (2018 – 2020)
↑	↑
Prioritetni ukrepi Obstoječi programi	Polna izvedba ukrepov

RAZPRAVA O PREDLOŽENIH UKREPIH

- Ustreznost.
- Pomembnost: prioritete.
- Časovni okvir: čas izvedbe, proces.
- Finančni okvir: veliko sredstev, pilotno, odgovornost delodajalcev/delojemalcev.
- Izvedba: pilotno, ciljni ukrep, del „univerzalnih“ razpisov, izvajalec, proces.

KAJ BI RADI, DA SE ZGODI, KO SE PROJEKT ZAKLJUČI?

- Aktivnosti: KATERE?
- Mreženje: KDO BI SODELOVAL, KOORDINIRAL?